

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділі і руских свят
о год. 6-й пополудни.

Редакция, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 9
ул. Коперніка. — Експедиція
місцева в Агенції Ляндовского
в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереження. —
Рекламацій неопечатані вільні
від порта. — Оголошення зви-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні донесення по
15 кр. від стрічки.

Нова більшість парламентарна.

(+) Перед почином ради державної замітив був оден з віденських дневників, що нова рада державна складає ся з самих меншостей і що вельми трудно буде правительству зложити певну більшість парламентарну. Справді правительству силувало ся з відкритєм сесії ради державної зложити таку більшість для переведеня задач вказаних престольною річюю а безуспішні змагання в тім напрямі були одною з причин кризи міністерської. Однак склала ся подія, давно вже в історії австрійського парламенту небувала, що деякі сторонництва парламентарні, не оглядаючи ся на правительство і его посередництво в сій справі, самі взяли ся до сеї роботи, щоби зложити в раді державній сталу більшість парламентарну. Цілий перший тиждень по скликанню ради державної кристалізували ся поодинокі сторонництва парламентарні і вели ся між ними переговори, а саме тоді коли криза міністерська дійшла до зеніту, зложила ся нова більшість парламентарна. Більшість та, як вже сказано, зложила ся без посередництва і проти волі правительства, а в склад її ввійшли: коло польське (59), молодоческий клуб (62 + 2 Сербі яко госпітанти), чеські консерватисти (19), німецьке католицьке сторонництво людове (35), славянський християнсько-національний союз (35, в тім 6 Русинів гал. + 1 буков.), центрум гр. Фалькенгайна (6), румунський клуб (6) разом 224, з котрими йти ме у всіх справах п. Стефанович, так що нова більшість дійсно має 225 голосів проти 200 голосів. (За гр. Таффого більшість виносила давніше ледво + 6 голосів). Коли до того ще розважимо, що ліберали великих посіlostей (30), антисеміти (28), та Італійці (19) не будуть робити принципіаль-

ної опозиції, то в такім случаю систематична опозиція складала б ся лише з радикальних лібералів німецьких, частини німецьких націоналів, соціалістів з рускими радикалами, Стояловцями і Шенереріянами.

Із складу сеї нової більшости парламентарної бачимо, що є се давна правдиця лише в троха відмінній формі. Подія зложеня нової більшости парламентарної без посередництва правительства і незалежно від его волі єсть вельми важною побідою парламентаризму. Правда, що й проти гр. Таффого утворила ся була більшість парламентарна, котра его повалила, однак она повсталала з негативних мотивів і лише ad hoc для его поваленя, коли тимчасом тут маємо діло з строго парламентарною формациєю сторонництв опертих на певних принципах, з позитивною програмою: розширення автономії і переведеня рівноправности національної. Програма ся далекосягла і многоважна для будуччини нашої держави, а досяглість сеї справи зрозумів навіть орган антисемітський, заговоривши в недільній статі передовій про потребу федеративного устрою країв австрійських.

Подія такого зложеня більшости парламентарної і тим важна, що зірвано з давним звичаєм, що правительству складало більшість після свого погляду і для своєї потреби. Тепер більшість парламентарна надасть п'ятно і напрям правительству, спонукає его до нового напрямку політичного і тим то та подія многоважна, і є дійсною побідою парламентаризму.

Поодинокі клуби, з яких складає ся нова більшість парламентарна, постановили вибрати з поміж себе спільну парламентарну комісію, котра буде езекутивним комітетом сеї більшости. Вже на понеділковім засіданню запрезентувала ся нова

більшість дуже рішучо і перевела вибір нової президії на основі своїх ухвал (Др. Катрайн президентом, Абрагамович першим, Др. Крамарж другим віцепрезидентом) і тим вибором дала на зверх п'ятно новій формациї, проти змагань сполучених фракцій ліберальних, котрі форсували тричі зовсім безуспішно ненавистного славянським народностям гр. Атемса.

Так само виявила ся солідарність нової більшости в тім, що заступники всіх клубів нової більшости підписали нагале внесенє в справі ухваленя адреси до Цісаря у відповіді на річ престольну, а внесенє се мотивував найстарший віком п. Яворський, коли тимчасом ліберали сего внесенє не підписали, лише відтак прилучили ся в палаті до сего внесенє, а п. Штайнвендер іменем німецьких націоналів навіть виразно заявив ся проти адреси, вважаючи розправу над адресою марнованєм часу, позаяк на его погляд і сим разом не поведе ся ухвалити адреси, як се не вдало ся перед шести роками.

Так само рішучо численною і поважною лавою виступила нова більшість, коли з боку соціалістів устами Вольфа проявилось змаганє ударемнити переведенє означеного порядку дневного (уконституованє палати посольської) і викликати такий заколот, як се було на першій засіданню ради державної.

Цікава тепер річ, яке становище займе правительство супроти готової вже більшости парламентарної, зложеної незалежно від него і без его посередництва. Відручне письмо цісарське виданє по залагодженню кризи міністерської кладе головну вагу на те, щоби правительство без огляду на «хвилеві трудности партійні» руководили ся лише загальними інтересами державними. Коли отже міністерство руководити ся буде тими інтересами, то не схоче викли-

13)

Ходім за ним!

Генрика Сінкевича.

(Дальше.)

Друга блискавка відкрила глибини неба і вказала в них мовби великанські огніні статі. Голоси втихли, а радше згинули в пошвистах вітру, що зірвав ся нагло з великанською силою, здер множество хуст, опанч і став кидати ними по верховині.

Голоси стали знов кликати:

— Земля задрожала!

Дехто став втікати, иньших тривога прикувала до місця — і ті стояли остовпілі, без мисли, з тим мутним вражінем лише, що стало ся щось страшного.

Однак сумрак став нараз рідшати. Вихор перевертав хмари, скручував їх і сіпав, мов зотлілі шматки. Ясність збільшалась поспешно, вкінці темний звід роздер ся і через щілину полилась нараз струя сонішного світла: сейчас просвітлювалась верховина, залякані людські лиця і хрести.

Голова Назарянина повисла низько на грудях, бліда, мовби воскова; повіки мав замкнені і поспішні уста.

— Помер — прошептала Антея.

— Помер — повторив Цінна.

В тій хвилині центуріон сягнув коп'єм до боку помершого. Дивна річ: поворот світла і вид сеї смерті здавав ся успокоювати товпи. Присували ся они тепер щораз ближше, особливо, що жовніри не боронили вже приступу. Серед товпи обізвали ся голоси:

— Зійди з хреста! зійди з хреста!

Антея ще раз кинула очима на сю бліду, звисну голову, відтак обізвалась тихо, мовби сама до себе:

— Чи воскресне?...

Супроти смерті, що клала сині п'ятна на его уста і очі, супроти сих витягнених ramen, супроти сего неподвижного тіла, що вже подало ся в низ тягаром річій мертвих, голос її дрожав розпучливим сумнівом.

Не менша грижа рвала і душею Цінни. Він також не вірив, що Назарянин воскресне, але вірив, що колиб жив, він оден мігби лихою або доброю своєю силою уздоровити Антею.

А тимчасом щораз численніші голоси кликали довкола:

— Зійди з хреста! зійди з хреста!

— Зійди — повторив з розпучкою в душі Цінна — ізціли мені її, возьми мою душу!

Ставало щораз більше погідно. Узгір'я були ще в мразі, але над верховиною і містом небо очистило ся зовсім. «Turris Antonia» блищала в сонці, ясніючи сама на подобу сонця.

Воздух став свіжий, заройв ся від ластівок. Цінна дав приказ до повороту.

Година була пополуднева. В поблизу дому Антея сказала нараз:

— Гекате не прийшла нині.

Цінна також думав о тім.

VIII.

Привид не показав ся і на другий день. Недужа була незвичайно оживлена, бо приїхав з Кесареї Тімон, що неспокійний о житє дочки і наляканий листами Цінни покинув перед кількома днями Александрию, щоби раз ще побачити перед смертю одну дитину. До серця Цінни стала знов добиватись надія, мовби домагаючи ся, щоби її впустив. Однак він не посьмів відімкнути дверей сему гостеві, не посьмів сподіятись. В привидах, що вбивали Антею, бували вже перерви, виправді ніколи дводневі, але однодневі лучали ся і в Александрії і на пустині. Пільгу теперішню приписував Цінна приїздови Тімона і вражіням згід хреста, що так наповнили душу недужої, що навіть з батьком не могла про нічо иньшого розмовляти. Тімон слухав з увагою, не перечив, розважав, і лише розпитував старанно про науку Назарянина, про яку Антея знала впрочім се лише, що їй повторив прокуратор.

(Конець буде.)

кувати конфлікт з готовою вже більшістю а буде старати ся до неї зблизити і з нею переводити ті задачі, які вказала престольна річ. Правительство старало ся втягнути до більшости бодай лібералів більших посіlostий і проти сему забаганю правительства нова більшість не підносила принципіального опору. Колиж се не повело ся, то правительство має розв'язати руки і не повинно оглядати ся за лібералами, а піти дорогою, яку вказує нова більшість, і в тім лежить будуччина Австрії!

Жалів багато — помочи мало!

(Дальше.)

5. А яка буде задача спілок хліборобських? Се питанє найесенціональніше і на него треба передовсім докладно відповісти. Господарі заким сполучать ся в більшій цілості або організми економічні, мусять знати, що подадуть їм згадані спілки?

Отжеж передовсім зросте повага стану хліборобського. Нині голос поодинокого хлібороба не має великої ваги. Суспільність збуває сей голос звичайно фразою: «ет, господарі нарікають, а таки їм найлучше ще веде ся». По з'організованю стану хліборобського голос хліборобів не може бути легковажений. Се не один селянин, не одно село говорить і домагає ся чогось, а є се голос широкої, поважної, добре з'організованої цілої верстви суспільности людської. З таким голосом мусять всі числитися, так як вже нині числиться ся кожда держава з голосом робітників, промисловців, капіталістів, з палатами торговельними, промисловими, з палатою адвокатів, нотарів, докторів і т. д. Жаданя їх мають вже вагу.

Спілки хліборобські виховують хліборобів. Хлібороб поодинокий відвикне дивити ся на всі справи з вузького становища одиниці: «що мені там до других, аби мені було добре». Хлібороб сполучений в одну велику цілість не може бути егоїстом, а зрозумівши інтереси цілого свого стану приїме ся за оборону сих інтересів. В ній виробить ся чувство спільности. Всі постоять за одного, один за всіх. Він зблизить ся до сусіда, зрозуміє скорше его потреби, він і поратувє его скорше, знаючи, що другі в его потребах не полишать его самого. Хлібороб наш облагороднить ся. А се не малий хосен. Хліборобська спілка, в котрій кождий буде інтересований і в котрій кождий мусить бути діяльним, де значніший гріш буде під рукою, де розвинуть ся підприємства всякі — така спілка спонукає кожду одиницю до думаня, она ободрить єї, загриє до чину, не дасть плакати над бідюю, бо поміч буде близька, таки в кождім селі, в повіті, в краю, державі. Розпущі віддає ся лише той, хто не бачить для себе виходу. А тут вихід буде під рукою.

Якаж дальша задача спілок хліборобських? Образованє фаховє своїх членів. Наколи зважимо, що нині школи рілньничі суть рідкістю, а ще до того для загалу селянства мало або і зовсім неприступні і наколи зважимо, що селянин наш господарить ще заєдно по предківськи — архаїстично; що взірцевих господарств мало або сторонами зовсім нема; що про зміну земледілля, про рациональну управу ґрунтів, про меліорації, про штучні навози, про вибір навозів, про лучші знаряди господарські і т. д. селянин наш нічого майже не знає; наколиж подумаємо, що все те може і мусить з'орудувати спілка хліборобська — но, то сумнівати ся о хосенности тих спілок годі. Малий примір. Наші двори уживають нині до сїйби майже всюди сіварок. Кількож насїня кидає двір на морґ ґрунту. Пшениці не більше як 60 кильо. А селянин? 100 або 120 кильо, в двоє стілько, бо він по звичаю дїда-прадїда сїє ще рукою. Тож з того виходить, що неумна сїйба просто руйнує селянина. Другий примір. Прочитайте статистичні дані виділу краєвого о зборах в Галичині, а довідаєтесь, що морґ ґрунту селянського засїяний яким-небудь збіжем на зерно і соломі таки менше вродить, ніж морґ двірського ґрунту. А порівняйте видатність ґрунтів галицьких взагалі з видатністю ґрунтів чеських або моравських, то диспропорція покаже ся більшою. Ми великі консер-

ватисти, але на власну шкоду. Телята та поросята продаємо від цїпки, лопатами їздимо, покладками платимо лихву, голки і нитки купуємо за повісма пряжи.

(Далі буде.)

Про конець кризи і більшість парламентарну пишуть нам з Відня:

Воля монарха рішила в неділю, щоби міністерство ґр. Баденього лишило ся на дальше при кермі державній, а найвисшеписьмо відручєне видане до міністра-президента висказує єму і цілому міністерству найповніше довіре.

Рівнобіжно з полагожденєм міністерської кризи закінчила ся незалежно від неї пересправа сторонництва парламентарних що до утвореня більшости парламентарної. Коло польське, клуб Молодочехів, клуб чеських консервативів, католицко-німецьке сторонництво людове, славянський християнсько національний союз і центрум (група ґр. Фалькенгайна) ухвалили в понеділок (кождий клуб на своїм засіданю окремім) одноголосно в цілі утвореня більшости парламентарної вибрати тимчасову спільну комісію парламентарну (комітет езекутивний). Тим способом в дійсности зложила ся більшість парламентарна на основах автономічних і консервативно-поступових з виключенєм німецьких лібералів. Заступники німецькі більшій посіlostи роблять ще заходи, щоби ту більшість розбити і втиснути ся клином поміж ті групи, однак заходи єї остануть марними. Правительство знайшло ся супроти готової більшости парламентарної, зложеної без его помочи, і мусить до сеї більшости приложити свою програму і дальшу політику. Без порозуміня з сею спільною парламентарною комісією не буде могло правительство розпочати жадної акції, жадного предложеня полагодити. Таким способом в парламенті обіймає провід давня правіця в новій формі.

Рада державна.

Провізоричний президент палати Просковец на засіданю Рада державної з 6. цвітня подав до відомости письмо міністра справедливости зі справозданєм краківського суду, котрий зажадав виданя посла Шаєра за переступства з §§. 64, 63, 491, 492 і 493. На се вибрала Палата комісію з 18 членів, котра має розслідувати справу Шаєра. До комісії увійшли: Пентак, Дулемба, Пінїньский, Винницький, Відерсперґер, Якіша, Менґер, Коп, Камбон, Данеляк, Айзеліґ, Гогенбург, Гесман, Конферер, Фінк, Бик, Кульпа, Сляма.

По виборі сеї комісії зложили приреченє деякі послі, що не були присутні на першім засіданю ради державної. З руских послів зложив приреченє на тім засіданю Мандичевский. Посол Шенерер складаючи приреченє в місто сказати «прирікаю» так заговорив «прирікаю передовсім кожного часу боронити справ і інтересів людности німецької в Австрії».

Посол Вольф, шенереріанець бажав поставити внесенє в справі розпоряджень язикових в Чехах.

Президент не дав єму голосу з тої причини, що Палата ще не уконституована і дневний порядок не вичерпаний. Вольф завів сварку, почав кричати, бити кулаками о пульт і тупати ногами. Таке поведєнє викликало загальне обурєнє в Палаті. По успокоєню приступлено до вибору президента Палати і двоє его заступників. Президентом вибрано дра Катрайна 258 голосами, контркандидат лібералів, Атеме дістав 114 голосів.

По виборі забрав голос Катрайн а дякуючи за довіре осьвідчив, що буде урядувати предметово а передовсім дозволить на свободу слова і меншостям. Репрезентантів нової куриї повитав надїєю, що злучать ся в обильній в овочі парламентарній роботі. Виразив також бажанє, щоби ся Палата могла осягнути мирне порозумінє національностей в інтересі розвою держави. Бєсїду закінчив окликом в честь цїсаря. Палата повторила з ентузіазмом тричі сей оклик.

Наступив вибір І. віцепрезидента. — Вибрано Давида Абрагамовича 251 голосами. ґр. Атеме дістав 75, а Праде 37 голосів.

Абрагамович дякуючи за вибір прирік підпомагати президента і заховати безсторонність.

Другим віцепрезидентом вибрано Крамаржа, молодочеха 233 голосами.

З порядку вибрано 12 секретарів і двоє квесторів.

Посол Яворский і Ніче поставили нагляче внесенє в справі адреси до цїсаря. Палата ухвалила вибрати комісію з 48 членів, котра займе ся зредагованєм відповіди на Престольну бєсїду. Посол Барвіньский відчитав звістну інтерпеляцію в справі галицьких виборів. Посол Евг. Абрагамович інтерпелював в справі розрухів в Ходорові а о. Танячкевич в справі поступованя галицьких властей з духовенством підчає виборів. Посол Пінїньский поставив внесенє о признанє полєкши в справах спадкових селянських. Посол Доберніґ о знесенє стемпли дневникарського. П. Шенерер о виданє закона, щоби не вільно було уживати амвони до політичних агітацій. Посол Гофман інтерпелював в справі вислання войск на Крету. На тім закінчено порядок і замкнено засіданє.

Засіданє з 7 с. м.

Поставлено численні інтерпеляції і внесенє, межі иньшими інтерпеляціо п. Цїкара і Коронїнього в справі виданя розпорядженя язикового для Словінців подібного до того, яке видано 5 цвітня для Чех.

Потому розпочала ся дискусія над наглячим внесенєм. П. Дашинський мотивуючи наглячість свого внесеня, навів кілька разячих надужит при галицьких виборах і уживав так острих слів, що президент візав его, щоби оминав острі вираженя. Жадав поїменного голосованя.

П. Дїдушицкий осьвідчив що его політичні приятелі пояснять цілий стан справи і що они стоять тут не яко обжаловані, але яко обжаловуючі.

ґр. Штірґк говорив, що его сторонництво годить ся на доконечний вибір комісії парламентарної, котра би заняла ся слідством надужити виборчих. В тій цілі наміряє его сторонництво поновити внесенє о утворенє трибуналу для виборчих справ. П. Люєґер осьвідчив, що его сторонництво годить ся на наглячість внесеня і на саме внесенє. Бєсїдник каже, що прийняте їх лежить в інтересі парламентаризму. Згадав і про надужитя в Угорщині. Президент візав бєсїдника до порядку за зневажливі вискази для Уґрів.

П. Странський годить ся на наглячість, але не на меторичність внесеня. Дорогу слідчої комісії уважає за невідповідну. П. Грос осьвідчає в імені приятелів що буде голосувати за наглячостію і за самим внесенєм.

Штайнвендер атакував Чехів за їх кокетованє з правительством Дашиньскому і соціальним демократам зробив закид, що нетактовним виступленєм против чеського права державного обурили цілий чеський нарід.

Наглячість внесеня прийняла палата одноголосно.

П. Окуневский поставив рівнозвучне внесенє з внесенєм Дашиньского тільки більше навів фактів. Мотивуючи се внесенє доводив, що при послїдних виборах доконувано систематично ошуканьств виборчих, що не оголошувано термінів правиборів, що ґр. Бадені покликав старостів і давав їм інформації.

(Далі буде.)

Вісти політичні.

При вчєрашнім голосованю при виборі президенті Палати скристалїзувала ся більшість сама від себе, а то зложена з польського Коло, Молодочехів, консервативної чеської шляхти, руско-словїнсько-хорватського союзу, центрум, сторонництва Дїпавлього і Румунів. Що йно згадані клуби постановили завязати провізоричну комісію парламентарну. Більшість становить тепер 226 послів, але роблять ся стараня, щоби втягнути ще вірноконституційну більшу посіlostь. Переговорів з тим сторонництвом підоймило ся польське Коло. Однак клуб вірноконституційної більшости оголосив комунїкат, з котрого виходило би, що те сторонництво навіть в разі неприступленя до висше згаданої більшости, не піде в опозицію. Здає ся, що і часть лібералів не належачих до більшій посіlostи зробить так само, бож як раз лиш 31 послів вступило

до клобу лібералів, а інші тримають ся оподалеки.

Амбасадори держав вручили позавчера турецькому міністрови справ заграничних ноту, в котрій звертають увагу, що війська стоячі на грецькій границі против військ грецьких, можуть легко викликати поважні небезпеченства і заколоти європейський мир. Притім висказують категорично, що держава наступаюча буде мусіла відповідати за свій крок і що держави не дозволять нападникови використати навіть і побіди. Таку саму ноту одержало і правительство в Афинах. Турецький міністер освідчив, що така рішуча заява держав зробить пожадане вражінє в Афинах. Амбасадори в Царгороді одержали припорученє порозуміти ся, кого би належало іменувати військовим губернатором Крети. Австро-Угри пропонують італійського адмірала Каневаро. Франція супротивила ся сему. В наслідок того адмірал Каневаро просив, щоби єго відкликано а поручено кому иньшому провід над італійською ескадрою. Правительство відповіло, що Каневаро може просити о поворот до Італії доперва тоді, коли оголосить ся блокаду Греції.

Адмірала згодили ся на блокаду грецької пристани Пірея, а зроблений ними план тої блокади вислали своїм державам до перегляду і евентуального потвердження. Вчерашні урочисти в Греції проминули зовсім спокійно. В Афинах відбув ся при тій нагоді великий мітинг, на котрім нарід взносив ентузіастичні оклики: «Най жие війна! Най жие Крета! Най жие король!» — На мітингу тім ухвалено протест против поступованя держав і доручено єго королеви.

НОВИНКИ.

— **Є. В. Цісар** затвердив вибір властителя більшої пошлості, Давида Абрамовича, в Семенівці на презеса, а митрата і крилошанина лат. митрополічної консисторії у Львові о. дра Фел. Заблоцького на заступника презеса ради повітової у Львові.

— **Руска Бесіда у Львові** зрєкла ся управи руско-народного театру у власнім заряді і дорогою конкурсу віддала сей заряд спілці артистів того театру п. Йосифа Поліщука і Михайла Ольшанського. Щастя Боже новій управі!

— **Події в Ходорові.** З Ходорова доносять до Gazet-y Lwowsk-oj. Від кількох місяців працюють при будові залізничі з Підвисокого до Ходорова сотки мазурських робітників. Они мешкають у ходорівських жидів і там харчують ся. Від довшого часу чути було о незгоді між робітниками і жидами: робітники жалували ся на високі ціни і лиху поживу, жиди на мазуреку напастливість. В неділю по полудні прийшло до сварки між одним робітником а крамарем, що продавав помаранчі. Від сварки прийшло до бійки; жиди кинули ся своєму на поміч, а робітники прибігли боронити свого товариша, при чім почали вибивати вікна в жидівських домах. Надбігла жандармерія і завдяки єї поведєнню якоесь настав спокій. Робітники розійшли ся і в понеділок рано станули до роботи. Однакж чотирох з них лишило ся через ніч в місті. Рано прийшло між ними а жидами до сварки, а відтак до бійки. Один вирвав ся і побіг по товаришів, котрі покинули роботу і надбігли з помічю. Они почали вибивати шиби, розбивати двері і вікна, ломити все, що їм попало під руки і нищити товари. Перепуджені жиди вислали свої родини з міста, а самі крили ся по пивницях. Коло полудня на телеграфічне повідомленє староства в Бібрці, прийхав звідтам комісар, котрому удало ся поволі втихомирити роз'ярєні товпи і вивести їх за місто. Однакж робітники збирались там і видно було, що ладили ся до нового нападу. Тому зажадав комісар телеграфічно з Рогатина помічи драгонів. О годині 5-ій по полудні надїхав п. староста з Бібрки. В тій хвили роздав ся крик, що одному робітникови провалено сокирою голову. Товпа переломила ланцух жандармерії і вбігла на ринок. Повторили ся рапінші заворуєня і тревали дві години. Жидам грожено смертю. Безнастанним намовам і просьбам старости, комісара і місцевої інтелігенції удало ся охоронити жите загрожєних жидів, втихомирити робітників і намовити їх, щоби розійшли ся. Около години пів до осьмої вечером настав спокій. В годину пізнійше надїхали драгони з Рогатина, а о годині 1-ій в ночі компанія піхоти зі Львова. Шкоди, які жиди потерпіли в домах і в товарах великі. Кілька осіб покалічених, як з поміж жидів так і з поміж робітників; однакж ніхто тяжко не ранений. Вчєра приїхала до Ходорова слідча комісія з окружного суду в Бережанах. Вчєра було вже в Ходорові спокійно.

— **Про новоіменованих генеральних вікарів** для гр. католиків в Америці пише «Свобода» ось як: За те, що так довго Русини не мали своєї церковної зверхности в Америці, заіменував папа не одного, але аж трох генеральних вікарів. — Впр. о. В. Балог іменованій генеральним вікаром на цілу Америку. Впр. о. Ів. Заклинський на дієцезію скрентонську, а впр. о. Іриней Матяцков на дієцезію пітсбурську. Тоті високі достойники будуть як найчастійше їздити несподівано по своїх дієцезіях, а навіть і по других і всюди будуть вишукувати дїтій ще не хрєчених, Служб Божих не відправляних, тай взагалі будуть порядки заводити по парохіях. Аж тепер буде порядок і лад по гр. кат. парохіях в Америці. — Веім другим підчиненим священникам припорує ся заспівати їм в 2 неділю посту «многая літа!» От і дочекалисьмо ся!

— **Загальні збори товариства «Руска Бесіда» в Чернівцях**, відбудуть ся дня 11-го лат. цвітня с. р. о год. 2. по полудні в сали «Народного Дому» (ул. Петровича ч. 2.), на котрі всіх Вп. Членів товариства запрошає ся. — Заразом скликає ся загальні збори тов. «Руска Бесіда» по раз другий на 11-го лат. цвітня с. р. о год. 4 по полудні, наколи-б за першим разом задля недостатчі статуту приписаного числа присутних членів збори не могли відбутися. — За Головний Виділ товариства: *Є. Пісуляк, Н. Железівський.*

— **В кадетській школі** оборони краю у Відні на першій році опорожєних 150 місць. Поданя треба вносити найдалше до 15 липня с. р. до «Commando der k. k. Landwehr-Cadetten-schule in Wien (III. Boerhavegasse 25). До поданя треба залучити 1) Метрику, 2) Свідцтво приналежности (Heimatschein), 3) Свідцтво здоровля від військового лікаря, 4) Свідцтва шкільні з двох послїдних років, 5) Свідцтво щєплення, 6) Свідцтво моральности від політичної власті. Недостаточні або заізнєні поданя не будуть уважувати ся. Стараючі ся о принятє мусять відбутися перед розпочатєм науки військову муштру через 4 до 5 тижнів. Ближні поясєня можна дістати просто від команди згаданой кадетської школи.

— **Польська праса** документує тепер свою правдомовність в дуже оригінальний спосіб. Майже нема дня, в котрім не появилсь би в польських часописях кілька спростовань, в яких примушені дотичні редакції — відбріхувати свої «правдомовні» дописи. Показує ся, що всі ті страшні вісти о «rzuńcie panów, wsieckiej agitacyi ruskiego duchowieństwa, trwągę budzących groźbach i t. ин. були просто схоплені з воздуха і обчислені лише на баламучєнє польської суєспільности та на викликанє репресалій з сторони властей. Однакж ми сумніваємо ся, чи писанє спростовань до часописей, що свідомо виступають з фальшивими доносими і зогиджують все і всіх, що не їдуть за ними, є відповідне; на дньви-карський бандитизм була би о млого ліпша иньша дорога.

— **Робота еміграційна агентів.** Півурядова будапештєнська газета Pester Lloyd пише в тій справі: «Про діланя агентів еміграційних подає Budapesti Hirlap нові дані. Фірма Leo Turbachi (має бути певне — Турбацький — Ред.) in Ancona via del commerce 16, заємає північно-угорські громади листами, в котрих вабить селян до еміграції. В послїднім часі понав в руки властей лист тої фірми, в котрім Турбаки обовязує ся за два гільдени вистарати папери потрібні до еміграції. «Я знаю судию в Угорщині, котрий за таку суму виготовлює всі документи і заосмоєтєрє печаткою урядовою» — так стоїть в тім листі. Впрочім Турбаки є видаленим з Угорщини, одєн з єго найбурхливїйших агентів, Франц Маркович в Ішпа, що-їно відєсїдів кару чотиромісячної вязниці за подібні діланя. Згаданий лист Турбакиєго предложєно міністрови справ внутрішних. Тепер поступить ся в дорозі дипломатичній против торгівли душ. Таке пише Pester Lloyd, а від себе ми додамо, що Лев Турбацький, перед двома роками академик у Львові почав був в часі еміграції наших селян до Бразилії «помагати» їм порадою, відтак їздити з ними до Італії в роли провідника, аж понав в вязницю слідчу у Львові. За-для браку доказів випущєно єго по кількох місяцях на волю і він зараз виїхав до Італії, та там, як видно під фірмою «Leo Turbachi» торгує рускими душами.

— **Посол Міттермаєр.** Ми згадували вже, що дня 9. марта вибрано у Відні послом ради державної з В. курий кельнера Міттермаєра. Сєму послови закинули провідники сторонництва соціялістичного Шумаєр і Кайнєль, що він украв своєму товаришеви в часі сну 12 злр. і що забрав бідному хлопцеви реставраційному льотєрийний квіт на малу виграну і замінив єго иньшим, підроблєним квітом. Міттермаєр обвинив Шумаєра і Кайнєля о клевету. Обжаловані заявили, що переведуть доказ правди. Поміж иньшим показали обжаловані судиям фотографії листів, в котрих Міттермаєр признавав ся до закинутих єму проступків. По переведєній розправі судия не видав приговору, але освідчив, що акти справи відєтупить карному суду, бо заходить підєста обжалувати Міттермаєра о крадіж.

— **Комната лікарська** для Буковини в Чернівцях скликає на суботу дня 10-го цвітня 1897 р. о год. 6 вечером в своїм власнім льокалю засіданє комнати зі слідуючим порядком дньвним: 1) Становиско буковинської комнати лікарської супротив кас для хорих майстрів. Референтами проф. др. Кляйнвєхтер і др. Мітєвич. 2) Наради над питанєм винагороджєнь. Реф. др. Залозєцький. 3) Можливі внесєня.

— **Зі шкільництва.** Представителем всіх трєх католицьких обрядів в окружній радї шкільній в Сторожинці назначений о. Теод. Матєйків із Глибокої.

— **Справа Крісієго.** В році 1895 взяв Крісіє з філії бульонської банку неаполітанського «позичку» в сумі 400.000 франків на «добродійні ціли», а яко депозит зложив векслї з підписом посла Кавалірі і єго сєстринця Шанцєне. Сума та мала бути звєрєна незадовго і дійсно Крісіє ще перед упадком свого кабінєту сплатив 150.000 франків. Бракуючих 250.000 франків позичив собі Крісіє від свого приятєля, єнєуєнського великого промисловця Перрєне, котрий дав єму тоті гроші з «приятєни» а зато отримав від него рід облігацій. Той самий Перрєне, котрого назвиско в новій Панамі банковій часто повертає і котрий без сумніву належить до рідкої раси приятєлів в нещастіє, мав крім того, від певного римського дньвникаря, за 30.000 франків відкупити денекотрі папери, відносячі ся до «ображєня» Крісієго і в високім стєпени компромітуючі єго. Папери тоті «в своїй благородности» вручив Перрєне Крісієму. Векслї полішені директорови філії бульонської не звєрєно Крісієму, однак Фавілія видав лише квіт, що Крісіє нічого не винєн. — Отсє образ обжалованя, котрих цілєю єсть нинї Крісіє, єго жєна донна Ліна і навіть вдова по Дєпрєтєсі. Найближша будучність викажє, що «машиня пєкольна» пукнє і висадить вкїнци Крісієго у воздух.

— **Помер найбільший композитор.** Іван Брамє, один з найбільших композиторів сучасних помер 4. цвітня у Відні. Уродив ся він 7. мая 1833 в Гамбурзі. Отець єго був також музиком. Він був учеником Марксєна в Альтонї і зараз першими копозиціями звєрнув увагу на себе Робєрта Шумана в р. 1853. Побувши якийсь час у Лішта в Ваймарі, обняв посаду директора хору і музики у князя Ліппє-Дєтмольд. В році 1863 зїстав директором хору в відєнській «Зінгакадемії». Від року 1869 замешкував єтало у Відні. Університети в Кємбрідж 1877 і Вроцлавї (1881) жертвували єму гідність докторську «honoris causa». З часом в міру розвитку єго композиторської сили, що раз більше достоїнствєв дієтавав він, академії музичні спішили, щоби зачислити єго межі своїх членів, пануючі припинали на єго груди орєдєри, призначєні для славних представитєлів штуки і науки. В помершій трапить камеральна музика найглубшого і найблагороднїйшого представитєля. Переростає він силєю, оригінальністю і многосторонністю таланти всіх сучасних композиторів, сполучуючи в собі гармонійно прикмети школи класичної і романтичної. Посїдав неперебраний засіб мелодії в душі, опертої переважєно на простих щирих і вдячних мотивах народних; часто бував пристрастним або патєтичним, завсїгди оригінальним і артистичним. Неменше оригінальними і благородними були завсїгди ритмика і гармонія у Брамєа. В органічнім розвитку своїх творів окузував ся Брамє недосягнєним в контрапункті. Похорон єго відбув ся незвичайно величаво. Шість возів не могло помістити нагробних вінців. Так в лотєрєкій церкві як на кладовищі виповіджєно кілька похвальних бесїд в чєсть покійника.

— **Число антенатів**, яких посїдає кожний смертєльник, є досить значнє, як виказує простий рахунок: кожє з родичів має своїх двє родичів, а з тих кожє знов по двє і т. д. Коли отжє приймємо 76 родів від початку єри християнської, то кожний з нас має в 1 році тої єри 139,235,017,4589,534,976 антенатів. Не малий клопїт мав би отжє той, хто би хотїв заложити галєрию портрєтів всіх своїх антенатів.

— **Жидівська держава** в Аргєнтинї, що єї хотїв заснувати бар. Гіріп, складає ся тепєр всего на всего з дванайцять жидівських родин. Оєнуватель вложив великі гроші у те підприємство, але хитрі одновірці єго продали покрийому все, що дістали від него, і що можна було продати, та вернули до великих огнищ промислових, до давного ремєсла: до лихви та визискуваня легковірних.

Іменованя перенєсєнє і конкурси.

— **Іменованя.** П. Міністер скарбу іменував інспекторів скарбових дра Юл. Чирнянського, дра Стан. Грабшайда, Володисл. Каменобродєкого, Ів. Захарияєвича і Брон. Думницького старшими інспекторами податковими.

— **Перенєсєня.** Є. Е. п. Намістник перєніє практикантів концентрових ц. к. Намістництва: Стан. Бідєрмана з Рогатина до Мостиск і дра Стан. Окєнського зі Львова до Кракова.

Книгарня

„Наукового Товариства імени Шевченка“

у Львові, ул. Академічна ч. 8.

продає слідуєчі книжки:

2

Корн. Устиянович. М. О. Равський і російський панславизм	—80 зр.
Залуквич. Кістяки Гольбайна ч. 2.	—15 „
„Зеркало“ з року 1890 1891 і 1892 по	200 „
Бібліотека Батьківщини ч. II.	—20 „
Север. Задля сьвятої землі	—50 „
Ває. Чайченко. Твори ч. I. 80 кр., ч. II. 60 кр., ч. III.	—80 „
„ Книга казок поезії часть II.	—60 „
„ Під хмарним небом, поезії ч. I.	100 „
„ Хома Макогін, убогий наймит	—15 „
„ Робінзон	—20 „
„ Олеса, Комар, Дума про княгиню, Грицько, Що страшніше, по	—5 „
„ Книга байок	—50 „
К. Т. Подолєнко. За громаду. Хроніка	—20 „
Записки товариства імени Шевченка ч. I.—IX. по	100 „
О. Кенан. Сибір ч. I. і II.	120 „
Г. Данилевський. Збігці в Новоросії	100 „
Тарас Шевченко. „Кобзар“ 2 томи 450 зр. без перес., з перес.	500 „
„ Кобзар III. том, проза	200 „
„ Кобзар для дітей	—20 „
„ Поезії ч. I. і II. по	—35 „
Мапа етнографічна України Русі	—20 „
Книга пісень Генрика Гейне, Лесі Українки	—80 „
Стависького	—60 „
Леся Українка. На крилах пісень	—80 „
М. Лисенко. Коза дерева, дитяча оперета	—80 „
Різдвяна ніч, опера	—80 „
Твори Трофима Зіньківського ч. I. і II. по	100 „
Еміль Золя. Мрія, повість	100 „
Ерман Шатріян. Пані Тереса, повість	—80 „
Вол. Короленко. Сліпий музикант, повість	—60 „
О. Я. Кониський. Оповідання	—30 „
„ Грішники	—20 „
„ Т. Шевченко, вік парубочий	—20 „
„ в академії	—20 „
„ до арешту	—20 „
Юрій Еберс. Номо сум, повість	120 „
„ Стефан Лаврентій	270 „
Евген. Гребінка. Чайковский, повість	—70 „
„ Байки	—10 „
Ганна Кері. Замок Делі, повість	250 „
Всеволод Гаршин. Малюрі, оповіданє	—10 „
М. Родзевичівна. Девайтіс, повість	100 „
Павло Граб. Збірник поезій ч. I.	—20 „
„ З чужого поля	—20 „
„ З півночі	—20 „
Фр. Равіта. Гетьман Мазепа	120 „
Вальтер Скот. Рішард львине серце, повість	120 „
Уманець і Спілка. Словар російско-український	250 „
„ часть I. і II. по	—60 „
Петро Люті. Рибак ісландський, повість	—80 „
Іван Безсторонний. Відношення обрядів в всхідній Галичині	180 „
І. А. Гончаров. Обломов, повість	—10 „
М. Загірня. Жання д' Арк, орлеанська дівка	—10 „
„ Про Оврана Іжидовина і Хведора християнина	—10 „
Юрій Онег. Великий лім, повість	200 „
Володимир Навроцький. Твори ч. I.	120 „
Вільгельм Гілерн. Власними силами, повість	120 „
Ігнат Онискевич. Руска бібліотека ч. III.	150 „
Федор Достоевський. Вина і кара, повість	400 „
Др. Кость Левицький. Німецько-руський словар правничий	350 „
„ Руска Правда, пам'ятник	—50 „
„ староруский	100 „
Юл. Стінде. Родина Бухгольців, повість	—20 „
Кость Федьків. Квіточка	—20 „
„ Віночок	—20 „
Гордієнко. Картагенці і Римляни	—10 „
Забавки, менажерія, гостинець, зьвіринець, образки по	—60 „
Др. Л. Кельнер. Історія педагогії	—50 „
Др. Евг. Олеськицький. Право проінації	—50 „
Шевченко в 26 році життя, фотографія	120 „
Г. Раймунд. Міцанске племя	320 „
Адам. Гроші а праця	—60 „
Карль Дікенс. Новорічні дзвони	120 „
„ Олівер Твіст	150 „
Мовр. Іокай. Новий дідич	200 „
Бальзак. Батько Горіо	180 „
Альф. Доде. Фромонт молодший і Ріслер старший	270 „
„ Набоб	—50 „
Мих. Вербицький. Завіщанє Т. Шевченка, ноті	—50 „

Учитель

орган руского товариства педагогічн. двотижневник педагогічно-науковий, виходить від 1-го червня 1889 у Львові ул. Вірмень-

ска ч. 2. Передплата на цілий рік 3 зр., на пів року 1.60 кр., на чверть року 1 зр.

ПРАВДА

ІЛЮСТРОВАНЕ ПИСЬМО ДЛЯ РУСКОГО НАРОДУ

під редакцією

Антоня Березинського

виходить у Львові тижнево кожної п'ятниці.

Буде подавати поезії, повісті, життєписи з портретами, поучаючі статі з історії, письменства, господарства, промислу, вісти про читальні, вісти політичні і суспільні. Крім того буде містити часть забавну.

Передплата: В Австрії річно 4 р.
„ піврічно 2 р.
„ чвертьрічно 1 р.
За границею річно 8 рубл.
„ піврічно 4 рубл.

Реданция, адміністрація і експедиція
Львів, ул. св. Миколая 13.

Видає й відповідає за редакцію: Теофіль Барановский.

Адміністрация

„РУСЛАНА“

глядає анонсера.

Зголошувати ся в Адміністрації (ул. Коперника ч. 9, II. поверх) між го-
диною 12-ою а 1-ою в полудне.

Дріжджі на сьвята

просимо завчасу замовляти і визначити день, коли ма-
ють бути вислані а zarazом виразно подати, чи мають
бути I-а чи II-а.

Рівночасно повідомляємо, що одержалисьмо

свьіже, випробоване і добре кильчаче ся

НАСІНЄ

котре находить ся вже по всіх наших філіях.

З поважанєм

Народна Торговля.

15—?

АГЕНЦИЯ ЧАСОПИСИЙ

А. ЛЯНДОВСКОГО

у Львові, Пасаж Гавсмана (Гранд-Готель) 29—?

приймає передплату на всі часописи у всяких
языках і доставляє їх до дому без всякої доплати.

ГАЛИЦЬКИЙ

КРЕДИТОВИЙ БАНК

приймає вкладки на

КНИЖОЧКИ

і опроцентує їх по

14—?

4¹/₂% на рік.

Руска справа

В роках 1891—1894

НАПИСАВ Н. В.

Ціна 50 кр. в. а.

3 пересилкою 55 кр.

Дістати можна в книгарни Тов. ім Шевченка, або в Ставропільській.

З Друкарні В. А. Шийковского.